A°. 1837. N°. 19.

Woensdag, den 8sten Maart.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Administrative Policie.

Uithoofde van noodzakelijke reparatien aan eenen der *STEENEN KOKERS*, liggende op den hoek van den *Heiligeweg* en *Maagdenstraat*, is de passage voor Rijtuigen langs dien weg, provisioneel, afgesloten.

Paramaribo, *den 6 Maart 1837*.

Namens den Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*,

J. BROMET,
Adsistent.

Advertentiën.

(0724) *VENDU:*

HEDEN MIDDAG, ten Huize van den WelEd. Heer J. C. F. WALTHER.

En op Vrijdag den 10den dezer, van PROVISIEN, NIEUWE STUKGOEDEREN, om Rekening te sluiten, IJZERWAREN, PRENTENBOEKJES, 1¼ duim PISSIE PLANKEN en een 6 Riems VISSCHERS-CORJAAL.

EEREDIENST
BIJ DE
HERVORMDE GEMEENTE.

Op Vrijdag den 17den Maart e. k., des namiddags ten *vier* uren, VOORBEREIDING en op den 19den daaraanvolgende, des morgens ten *half negen* uren, BEDIENING DES H. H. AVONDMAALS, onder de leiding van den WelEerw. en Zeer Geleerden Heer C. CONRADI.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 6den dezer, de Nd. Am. Brik Levant, Kapt. F. Nickerson, van Boston, hebbende 25 dagen reis: Passagier: Sidney S. Hogle.

Nieuwstijdingen.

Nederlanden.

BREDA, den 23 December.

Zoo dikwijls een minister zijne portefeuille nederlegt, en een ander optreedt, om hem te vervangen, heeft dergelijk voorval invloed op de denkwijze van het algemeen. Soortgelijke veranderingen vallen in constitutioneele rijken dikwijls voor, en zijn niet altijd het gevolg van gebrek aan vertrouwen, maar gewoonlijk dat van eene verandering van systhema. In Frankrijk en in Engeland is eene ministeriele verandering een ommekeer van zaken, en geeft eenen ommezwaai van gevoelens te kennen, die of door de bovendrijvende meeningen van het oogenblik, of door de wezenlijke behoeften des lands geboren wordt. In landen waar constitutionele vormen niet dan bij name bekend zijn, heeft eene verandering van ministers geenen oorsprong uit die openbare meening, maar alleen uit het bijzonder gevoelen des Vorsten. In ons vaderland, is de regering gehouden aan eene Grondwet; en hoewel er van tijd tot tijd ministers aftreden en andere de opengevallene ambtsbediening vervullen, is het er echter verre af, dat die verandering, die bovendien niet dan zeer zeldzaam plaats grijpt, zoude ontstaan uit eene openbare meening. Ministerieele veranderingen in den smaak van Parijs of Londen zijn bij ons onbekend. Met dat al mag men, bij eene verwisseling van zóó hooge ambtsbetrekkingen, meer of min te verwachten, misschien soms te vreezen hebben. Het moet evenwel rondborstiglijk erkend worden, dat al valt er wel soms wat aan te merken op goeden grond, de regering doorgaans vrij gelukkig is geweest in de keuze der ministers. Door de aftreding des Heeren Baron *van Doorn* als minister van binnenlandsche zaken en deszelfs benoeming als secretaris van staat, is het Departement van binnenlandsche zaken opgedragen geworden aan Z. Exc. den Luitenant-Generaal Baron *Merkes de Kock*, laatst Opperbevelhebber der troepen in de provincie Zeeland. Daar, volgens de Grondwet, de Koning Zijne ministers benoemt en ontslaat naar welgevallen, zou het genoegzaam zijn, het bekend te maken; maar men wil dikwijls gaarne wel eens het een en ander weten, omtrent het innerlijke van het besluit zelf. Daarom worden in alle constitutionele landen, waar de Grondwet de vrijheid der drukpers waarborgt, eene betamelijke vrije beoordeeling van alle akten van bestuur gedoogd, zonder welke de Grondwet eene doode letter en de vrijheid eene onwaarheid worden zoude. De benoeming des generaals *de Kock* tot minister van binnenlandsche zaken, heeft velen vreemd in de ooren geklonken; en daar wij boven alles aan de waarheid hulde willen doen, scheen die benoeming oogenschijnlijk meer vreemd, dan zij inderdaad is. Al wie met den helderen geest, met de werkzeamheid, met de gulaartige welwillendheid van den tegenwoordigen minister van binnenlandsche zaken bekend is, zal moeten erkennen, dat onder dat opzigt niemand beter had kunnen gekozen worden. Ook komt het voor, dat Zr. Exc's. militaire loopbaan zóó naauw altijd verknocht is geweest aan de burgerlijke belangen, dat het wel niet twijfelachtig is, of iemand dien men verwachtte dat bekleed zoude geworden zijn met het Generaal-Gouverneurschap in Neêrlands Indie, noodzakelijk eenen diepen blik moest geslagen hebben in de regeerkunde. Evenwel is het altijd eene hoogstgewigtige taak, welke de met eere grijs gewordene krijgsheld heeft op zich genomen, om aan het hoofd te staan van het Departement der binnenlandsche zaken, 't welk door de noodzakelijke kennis aan eene massa van wetten, besluiten en ministeriele decisien in zoo veel onderscheidene vakken van binnenlandsch bestuur, zóó allermoeijelijkst is, dat men tot hiertoe veelal dacht, dat daartoe eene afzonderlijke opleiding noodig ware. Wij houden ons overtuigd, dat de regering, bekend met de voorbeeldelooze werkzaamheid de Generaals *de Kock*, de nu zoo schoone gelegenheid zal te baat nemen, om voordeel doende met Z. Exc. verkregene kennis aan de vereischten eener goede landmagt, eene wenschelijke herziening der militie- en schutterij-wetten te laten daar te stellen, als ook om de krijgswetten en de geheele militaire wetgeving alzoo te doen bearbeiden, dat voortaan de ingezetenen des rijks niet schroomen, om hunne kinderen te zien opgenomen onder de militie of mobiele schutterij, en het lot onzer krijgslieden zelve moge worden verzacht door het wegnemen uit de wet van alle willekeur en daarnaar zweemende strafbepalingen.

Engeland.

LONDEN, den 21 December.

Onze dagbladen behelzen nog vele bijzonderheden uit de meeste deelen des rijks, wegens den vervaarlijken orkaan, die laatstleden Dingsdag gewoed heeft. Plijmouth en Brighton hebben bijzonder geleden; in de eerste stad zijn de nieuwe kerk, de schouwburg en andere groote gebouwen bijkans geheel van daken beroofd; in de laatste is naauwelijks een huis zonder schade gebleven, en heeft men menig verlies van menschen te betreuren. Te Brighton had een der gebouwen, van de gaz-verlichting zwaar letsel bekomen, waardoor een gaz-pijp met verschrikkelijk geraas is gesprongen en 20,000 voet gaz daaruit vloog.

— Er heeft zich hier eene Maatschappij gevormd onder den naam van de *London-Anti koornwet-associatie*. Het doel dezer vereeniging is om Groot-Brittannie voor den handel open te stellen. Over het geheel zijn de uitsluitende maatregelen hier bijzonder in den dunk des algemeens gedaald.

— Men las gisteren in het city artikel van den *Times:*

Men heeft gisteren ter beurze een opmerkenswaardig verschijnsel waargenomen, zoowel wat de zaak zelve als hare gevolgen betreft. De bestuurders der bank van Engeland zijn aangezocht om eene aanzienlijke bij-bank, door hare tusschenkomst, na veel raadplegens, *besloten is*, doch vooral op voorwaarde, dat de bedoelde bank, zoodra mogelijk, al hare eigene nooten zou intrekken, het papier der Britsche bank zou aannemen, en hare verrigtingen met de meeste onder-banken zou staken. Dat andere bijbanken in soortgelijke zwarigheden gewikkeld zijn, en hetzelfde middel van herstel ter hand zullen grijpen, te weten wanneer de Londensche bank hun dit wil toestaan, kan niet betwijfeld worden. Dat de bestuurderen der bank van Engeland hier eigenlijk eene keus tusschen velerlei kwaden moesten doen, doch eene groote verantwoordelijkheid door den ingeslagen weg op zich genomen hebben kan veilig aangenomen worden. Geene bank kan in een' toestand bewilligen om het vernederend verzoek tot hulp te doen, zonder vooraf aanzienlijke verliezen te hebben geleden en, zonder hetgeen men »slechte zaken" noemt, gedaan te hebben, of de gevolgen van dit alles moeten, regtstreeks of zijdelings, daarvan eens op de Engelsche bank drukken. De langdurige beraadslagingen van de bestuurderen vóór dat zij hunne toestemming gaven, bewijst dat zij de gevolgen wel inzien: doch wij gelooven, dat men hun beduid heeft dat eene weigering veel ernstiger uitwerkse

len zou hebben, en op dien grond stemden zij voornamelijk het voorstel toe.

Deze inwilliging heeft werkelijk, over het algemeen, bijna al gevonden. Men zegt, dat zeker 200.000, sommigen willen 500,000 £ als hulp aan de benoodigde bank zijn verstrekt.

Heden behelst de *Times* nog eenige regelen wegens deze zaak, ter bevestiging, en om nieuw te doen gevoelen, dat de bank eene zeer groote verantwoordelijkheid met den genomen maatregel heeft op zich geladen. De *Courier* betoogt van zijne zijde, dat alle maatregelen van dezen aard slechts verzachtende en geene redmiddelen, als hoedanige hij alleen het opdragen der uitgifte van papier aan één enkel ligchaam en de herziening van het muntstelsel beschouwt.

— De bijzondere berigten uit New-York, doen die verbetering ter beurze nog niet kennen, welk volgens de dagbladen, zou hebben plaats gehad. Daar bestaat altijd, hetgeen men eene hooge rente zou kunnen noemen, dat is van 1½ tot 2 pCt. 'smaands: doch men meende niettemin dat de nood de handelstand was ingedrongen, en de omstandigheid, dat geene aanzienlijke bankbreuken onder dien stand hadden plaats gehad, werd als een gunstig voor het vervolg aangemerkt. Het verlies zou inzonderheid op de speculanten in effecten en landerijen vallen. De inhouding van het overschot de staats-inkomsten door de verschillende staten bleef altijd het voorwerp der beschouwingen. Tot den 5den beliep dit overschot reeds 46 millioen dollars (ruim 100 millioen gulden). Daarvan heeft de staat New-York 6½, Pennsylvania 4½, Virginia 3½ millioen, enz.

Gedurende de maand October zijn in Baltimore 43,408 schepels vreemd koren ingevoerd.

Duitschland.

FRANKFORT, den 20 December.

Bij eene Keizerlijke verordening is vastgesteld dat voortaan ook Israëliten, die in de faculteit der geneeskunde eenen graad verworven hebben, als Rijksambtenaren kunnen aangesteld worden, edoch alleen in de westelijke gouvernementen des Rijks.

— Bij kabinets-bevel van 21sten November jl., heeft Z. M. de Koning van Pruissen de verordening van 20sten Mei 1833, betrekkelijk het verbod om buitenlandsche hoogescholen te bezoeken, gewijzigd. Het onvoorwaardelijk verbod aan Pruissische onderdanen om zich naar de hoogescholen te erlangen, Wurzburg en Heidelberg te begeven werdt daarbij ingetrokken, en de minister voor het onderwijs gemagtigd, om aan jonge lieden die zulks aanvragen, de vergunning tot het bezoeken der genoemde hoogeschool te geven.

— De Hessenkasselsche stenden hebben den 1sten dezer het adres der kamer, in antwoord op de openingsaanspraak, bij eene deputatie, den keurprins-medeRegent aangeboden. Zij erkennen daarin met genoegen te hebben vernomen hetgeen van wege den troon over 's lands gunstigen toestand gezegd was en beloven met ijver zich te zullen bezig houden met het nieuw ontwerp van belastingen, dat aan de kamer ter invoering zou worden aangeboden.

— Uit Rome schrijft men van den 24 November, dat Z. H. in het jongste consistorie, behalve den kardinaal *Ossini*, noch de kardinalen *L. Frezza*, *C. Patrici* en *G. della Ganga Germattei* in het collegie van kardinalen binnen geleid en dezelve daarna met verschillende eereposten bij de onderscheidene collegien van het kerkelijk bestuur heeft begunstigd.

— Den 20sten November heeft men te Napels een vrij hevigen schok van aardbeving waargenomen, die met een zeer sterk gedruisch en donderslagen in het binnenst van den Vesuvius gepaard ging. Verschillende verschijnselen schenen reeds sedert eenigen tijd eene hevige uitbarsting van dien vuurspuwenden berg te voorspellen. — Omtrent den stand der cholera te Napels was men in het onzekere, daar de deswege uitgegeven bulletins dagelijks schier hetzelfde aantal zieken en gestorvenen vermelden, en men het dus daarvoor hield, dat de waarheid opzettelijk werd verborgen gehouden.

— Uit Smijrna schrijft men van den 6den November:

»Naar men verzekert zal de stoomboot *Medea* naar Ancona zeilen, om aldaar HH. MM de Koning en Koningin van Griekenland, voor de overvaart naar Athene aan boord te nemen. Volgens de jongste berigten uit Athene van 1 November, was de oostenrijksche gezant *von Prokesch* aldaar wederom aangekomen. Het geheele diplomatische korps scheen den Koning binnen kort te verwachten. In Griekenland heerschte overal rust.

— Volgens brieven uit Alexandrie van den 19den November, zou *Mehemed*-ali nogmaals voornemens zijn eene expeditie naar Arabie af te zenden. De gouverneur van Kairo, *Abid* Efendi had reeds 5,000 Turken en Arabieren, met 2,000 Mooren bijeengetrokken. *Ibrahim* pacha had zich intusschen bepaaldelijk tegen gezegde expeditie verklaard, en men geloofde dat hij zijnen vader van het ontwerp zoude afbrengen. — De arbeid aan de haven van Alexandrie was wederom aangevangen; de noodige werklieden daartoe werden uit Sijrien gezonden.

— De ongunstige tijdingen met betrekking de handelsaangelegenheden door de dagbladen van Engeland en Amerika aangebragt, hadden alhier eenige vrees voor eene commerciele crisis doen ontstaan. Men vreesde namelijk dat de bank van Frankrijk zich genoodzaakt zou gaan zien, hare escomptes voor den handel te beperken, door, naar het voorbeeld van Engeland en Ierland, de intrest op 5 pCt. te brengen. Werkelijk moet er een oogenblik de vrees hebben bestaan, dat men tot de bepaalde reserve van 80 millioenen fr. zoude komen; maar sedert de laatste drie weken is die vrees verdwenen door de vele ontvangsten in baar geld, zoodat de reserve weder tot 99 millioen in specie en 12 millioen in staven aangegroeid is. Het bestuur der bank heeft intusschen te dezer gelegenheid nieuwe voorzorgen genomen om voortaan in geene ongelegenheden te geraken.

— De berigten uit Konstantinopel, van den 26sten October, zijn, omtrent den voortgang der pest, zeer treurig. In de laatste tien dagen waren aldaar niet minder dan 3900 personen van verschillende natiën aan die ziekte overleden. Sedert het ongelukkige jaar 1814 is Konstantinopel niet in die mate door deze ramp geteisterd geworden. In alle wijken der stad heerscht de grootste schrik, de handel staat stil en schier alle maatschappelijk verkeer heeft opgehouden. Met onrust ziet men den winter te gemoet; meestal echter verdwijnt de pest in November.

Er was te Konstantinopel een kotter uit Tripoli aangekomen, met depeches van *Tahir* pacha, welke van het grootste aanbelang moeten geweest zijn, daar alle ministers der Porte terstond na de aankomst van dat vaartuig, in conferentie getreden zijn, en den eersten tolk naar lord *Ponsonby* gezonden hebben, om aan denzelven zeer gewigtige mededeelingen over te brengen. Genoemde tolk vertoefde verscheidene uren in het hotel van den Britschen gezant, en lord *Ponsonby* begaf zich later, vergezeld van zijnen tolk, naar de Porte, waar hij een langdurig onderhoud met den Reis-Effendi had. Men meent, dat het een en ander betrekking heeft tot de geschillen, welke tusschen *Tahir* pacha en den Engelschen consul-generaal te Tripoli, *Warrington* over de geheime begunstiging der opstandelingen in dien Staat door genoemden consul-generaal, ontstaan zijn. Naar men zegt, zou *Tahir*-pacha naar Konstantinopel geroepen worden, om dienaangaande inlichtingen te geven. Van den anderen kant verzekert men, dat deze geschillen aan lord *Ponsonby* zeer te onpas komen, daar de vriendschappelijke betrekkingen van dien gezant met de Porte nog niet te eenemale hersteld zijn. De heer *Churchill* was nog niet naar Londen vertrokken, en men was van oordeel, dat hij om gewigtige redenen nog te Konstantinopel bleef.

Stand der Maan.

6	Maart	NIEUWE MAAN.
14	»	EERSTE KWARTIER.
22	»	VOLLE MAAN.
29	»	LAATSTE KWARTIER.

Watergetijen.

		Hoog Water.		Laag Water.
8	WOENSDAG.	'smor. 7-30	'sav.	1-30
9	DONDERDAG.	» 8-15	»	2-15
10	VRIJDAG.	» 9-00	»	3-00
11	ZATURDAG.	» 9-45	»	3-45

Ter DRUKKERIJ van GEZUSTERS SERRES.